

ISSN 2544-5928

MONITOR WIETNAMSKI

PAŹDZIERNIK 2018

„Monitor Wietnamski” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Wietnamie, ze szczególnym uwzględnieniem relacji z państwami Półwyspu Indochińskiego oraz krajami Europy Środkowej i Wschodniej
Materiał opracował dr Michał Zaręba – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR WIETNAMSKI

PAŹDZIERNIK 2018

I. EUROPEJSKA PODRÓŻ PREMIERA NGUYỄN XUÂN PHÚC

14 – 16 października: szef wietnamskiego rządu z oficjalną wizytą w Austrii. Nguyễn Xuân Phúc udał się do Wiednia na zaproszenie swojego odpowiednika Sebastiana Kurza. Podczas spotkania politycy dyskutowali o podpisaniu Umowy o wolnym handlu między Wietnamem a Unią Europejską (EVFTA) oraz inwestycjach austriackich na Półwyspie Indochińskim. Po rozmowach szefów rządu doszło do zawarcia kilku umów międzyministerialnych. Porozumienie o współpracy technologicznej sygnowały wietnamski resort Nauki i Technologii oraz Ministerstwo Edukacji, Nauki i Badań Austrii. Umowę w zakresie handlu elektronicznego

i przemysłu 4.0 podpisały także Ministerstwo Przemysłu i Handlu Wietnamu oraz austriacki resort Spraw Cyfrowych i Gospodarki. Premierzy byli również świadkami zawarcia porozumienia między Ministerstwem Finansów Wietnamu a Raiffeisen Bank w kwestii wsparcia finansowego w kwocie 25 mln EUR na zakup sprzętu medycznego dla centrum walki z nowotworami szpitala Chợ Rẫy, znajdującego się w mieście Ho Chi Minh. Phúc został również przyjęty przez Wolfganga Sobotkę, stojącego na czele Rady Narodowej Austrii (niższej izby parlamentu), prezydenta tego kraju Alexandra Van der Bellena oraz Johannę Mikl-Leitner, starostę krajowego Dolnej Austrii. Premier Wietnamu został również zaproszony przez władze Uniwersytetu Nauk Stosowanych IMC w Krems, gdzie doszło do podpisania umowy z Wietnamskim Uniwersytetem Handlowym, dotyczącej współpracy badawczej i wymiany akademickiej.

16 – 17 października: premier Phúc w Belgii. Po opuszczeniu Austrii szef wietnamskiego rządu złożył wizytę w Brukseli na zaproszenie Charlesa Michela, szefa

PREMIER WIETNAMU W EUROPIE

Nguyễn Xuân Phúc złożył w październiku wizytę w kilku europejskich stolicach. Premier Wietnamu przebywał w Austrii, Danii i Belgii, biorąc udział w szczycie ASEM i spotkaniu sieci P4G. Podczas jego pobytu w Europie Komisja Europejska zaakceptowała Umowę o wolnym handlu UE z Wietnamem (EVFTA), co otwiera nowy rozdział w stosunkach Unii Europejskiej z Hanoi.

belgijskiego gabinetu. Efektem spotkania było podpisanie Umowy o strategicznym partnerstwie w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego i higieny między wietnamskim Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Federalną Agencją ds. Bezpieczeństwa Łańcucha Żywnościowego. Zawarto również porozumienie o utworzeniu mechanizmu konsultacji między MSZ Wietnamu a Belgijską Federalną Służbą Publiczną ds. Zagranicznych oraz Współpracy i Rozwoju Handlu Zagranicznego. Wietnamska firma Hateco oraz Rent-A-Port Group of Belgium sygnowały dokumenty o wspólnych działaniach w zakresie badań zdolności przeładunkowych portów miasta Haiphong, a w umowę o współpracy z zakresie oceny inwestycji morskich z Rent-A-Port podpisało także Vinalines. Phúc został również przyjęty przez Geerta Bourgeois, ministra-prezydenta Regionu Flamandzkiego, oraz Willy'ego Borsusa, premiera Walonii, z którymi rozmawiał o infrastrukturze morskiej i ochronie środowiska. Premier Wietnamu spotkał się również z Siegfriedem Bracke, przewodniczącą Izby Reprezentantów (niższa izba parlamentu) oraz królem Belgii Filipem.

17 października: Umowa o wolnym handlu UE – Wietnam zatwierdzona przez Komisję Europejską. KE zaprezentowała swoje pozytywne wnioski dotyczące EVFTA, rekomendując jak najszybsze jej wdrożenie. Kolejno Umowa ma zostać zatwierdzona przez Radę Unii Europejskiej i przedstawiona do oceny Parlamentowi UE. Po uzyskaniu akceptacji europarlamentarzystów EVFTA wróci do RUE, która dokończy proces implementacji Umowy. Kolejno ratyfikują ją państwa członkowskie, zgodnie z wewnętrznym prawodawstwem. Przyjęta przez KE Umowa ma wyeliminować 99% ceł na import towarów z Wietnamu. Hanoi z kolei zobowiązało się do zniesienia 65% obostrzeń handlowych, by kolejne sukcesywnie usuwać w ciągu dekady od wejścia w życie umowy.

18 – 19 października: szef rządu Wietnamu na XII szczycie ASEM w Brukseli. Podczas spotkania z w ramach dialogu Azja-Europa Phúc miał możliwość rozmów z przewodniczącym Komisji Europejskiej Jean-Claudem Junckerem, stojącym na czele Rady Europejskiej Donaldem Tuskiem oraz liderami państw członkowskich Unii Europejskiej. Podczas szczytu doszło również do podpisania Umowy o dobrowolnym partnerstwie dotyczącej egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa, która ma na celu zaprzestanie nielegalnego wyrębu drzew i tym samym jego importu do krajów UE. Przedstawiciele 51 państw i 2 organizacji dyskutowali również o współpracy w zakresie edukacji oraz wyzwaniach, jakie niosą za sobą zmiany klimatyczne, zwłaszcza dla regionów położonych w pobliżu ujścia wielkich rzek do mórz, takich jak Delta Mekongu. Phúc uczestniczył także w Forum Biznesowym Azja-Europa, w którym udział wzięli przedstawiciele krajów należących do ASEM.

19 – 21 października: premier Phúc w Danii. Po opuszczeniu Belgii szef wietnamskiego rządu złożył wizytę w Kopenhadze na zaproszenie premiera Larsa Løkke Rasmussena. Była ona związana w udziałem w szczycie P4G (Partnering for Green Growth and the Global Goals 2030), który przyciągnął również ok. 30 wietnamskich biznesmenów, chcących inwestować w tzw. zielone technologie. Konferencja była także okazją do spotkania z królową Danii Małgorzatą II, prezydentem Korei Południowej Mun Jae-inem, premierem Holandii Markiem Rutte i ówczesnym prezydentem Etiopii Mulatu Teshome. Zwieńczeniem wizyty Nguyễn Xuân Phúca w Danii było spotkanie z premierem Rasmussenem, w efekcie którego doszło do podpisania umów między Ministerstwem Przemysłu i Handlu Wietnamu a duńskim resortem Energii, Usług i Klimatu o współpracy w zakresie ograniczenia emisji CO² oraz porozumienia o zrównoważonym rozwoju i bezpieczeństwie żywieniowym, które sygnował wietnamski resort Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwo Środowiska i Żywności Danii. Umowy podpisały również resorty zdrowia, a wietnamskie Ministerstwo Pracy, Inwalidów i Spraw Społecznych zawarło porozumienie z duńskim resortem Edukacji. Współpracę rozpoczęły również produkujące pompy i rury duńska firma Grundfos i wietnamska Dong Nai Plastics JSC oraz wytwarzająca turbiny wiatrowe Vestas z wietnamską N&G Group.

II. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

1 października: pierwsi wietnamscy żołnierze wylecieli do Sudanu Południowego w ramach misji Organizacji Narodów Zjednoczonych. Grupa 30 „błękitnych hełmów” miała za zadanie rozpocząć przygotowania do uruchomienia szpitala polowego poziomu II. W rozlokowaniu żołnierzy pomogły siły powietrzne Australii, które przetransportowały Wietnamczyków z Ho Chi Minh do Afryki. Dwa tygodnie później do Sudanu Południowego udała się druga grupa żołnierzy w liczbie 33 osób. Jest to pierwszy samodzielny udział Wietnamu w humanitarnej misji ONZ.

1 października: zmarł Đỗ Mười, były premier i sekretarz Komunistycznej Partii Wietnamu. Polityk stał na czele rządu w latach 1988-91, a KPW kierował w okresie od 1991 do 1997 roku. Đỗ Mười kontynuował zapoczątkowane w 1986 roku reformy w Wietnamie, jednak z uwagi na szukanie balansu między grupą reformatorów i konserwatystów, był zwolennikiem stopniowego dokonywania zmian w kraju. Mimo rezygnacji ze stanowisk szefa partii pozostawał nadal wpływowym politykiem Wietnamu, z którego zdaniem liczyli się kolejni przywódcy.

2 – 6 października: pierwsza wizyta jednostki Wietnamskiej Straży Przybrzeżnej w Indiach. W porcie w Ćennaj (Chennai) na południu Półwyspu Indyjskiego zacumował okręt CSB 8001. Podczas pobytu w Indiach wietnamska

jednostka wzięła udział w manewrach u wybrzeża stanu Tamilnadu, realizując hipotetyczny scenariusz odbicia załogi tankowca porwanego przez piratów. Dzień przed wizytą CSM 8001 doszło do rozmów między przedstawicielami Straży Przybrzeżnej obydwu krajów, dotyczących zacieśnienia współpracy w walce z piractwem morskim.

4 października: spotkanie w ramach Wietnamsko-Amerykańskiego Dialogu ds. Polityki Obronnej. Na czele delegacji obydwu państw stanęli wiceminister obrony Wietnamu gen. Nguyễn Chí Vịnh oraz Randall Schriver, asystent sekretarza obrony USA ds. bezpieczeństwa Azji i Pacyfiku. Podczas konsultacji dyskutowano głównie o udziale wietnamskiego kontyngentu w misji ONZ w Południowym Sudanie oraz implementacji porozumień w dziedzinie bezpieczeństwa. Na zakończenie wizyty Schriver został również przyjęty przez wietnamskiego ministra obrony gen. Ngô Xuân Licha.

6 – 7 października: uroczystości pogrzebowe Đõ Mur`dia. W Hanoi pożegnano byłego premiera i szefa KPW. Zmarłemu hołd oddało blisko 50 tys. osób, w tym członkowie 1,5 tys. delegacji z różnych państw świata. Wśród przybyłych do wietnamskiej stolicy gości znalazł się m. in. premier Laosu Thongloun Sisoulith oraz wicepremier Kambodży Men Sam An. Szef rządu w Wientian został zaproszony na spotkanie przez premiera Wietnamu Nguyễn Xuân Phúca oraz sekretarza generalnego KPW Nguyễn Phú Trọnga. Wietnamscy politycy podziękowali Sisoulithowi za liczną obecność laotańskich polityków wysokiej rangi w trakcie pogrzebu Mur`dia. Rozmawiano także o organizacji 41. Spotkania Wietnamsko-Laotańskiego Międzyrządowego Komitetu, które planowane jest na początek 2019 roku.

7 – 12 października: przewodnicząca Zgromadzenia Narodowego Wietnamu w Turcji. Wizyta Nguyễn Thị Kim Ngân, związana z organizacją Spotkania Przewodniczących Parlamentów Euroazji, była odpowiedzią na zaproszenie kierujących tegorocznymi obradami Wiaczesława Wołodina, stojącego na czele rosyjskiej Dumy, przewodniczącego ZN Korei Południowej Moon Hee-sanga oraz Binali Yıldırma, kierującego pracami Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Turcji. Efektem spotkania blisko 40-osobowej grupy polityków było podpisanie 17-punktowego Komunikatu z Antalyi mówiącego o zacieśnianiu relacji między parlamentami Euroazji. Po obradach Ngân udała się do Ankary, gdzie została przyjęta przez prezydenta Turcji Recepta Tayyipa Erdoğan. Dyskutowano przede wszystkim o możliwościach podpisania Umowy o wolnym handlu między Turcją a Wietnamem oraz konieczności podniesienia poziomu wymiany handlowej. Przewodnicząca ZN wzięła również udział w forum biznesowym, w którym uczestniczyło ok. 200 przedstawicieli świata biznesu z Turcji i Wietnamu. Ngân spotkała się również z Nailem Olpakim stojącym na czele Rady ds. Zagranicznych Stosunków Gospodarczych Turcji.

7 – 10 października: Nguyễn Xuân Phúc złożył wizytę w Japonii. Premier Wietnamu stanął na czele przybyłej do Tokio delegacji, w skład której wchodził również ministrowie planowania i inwestycji, przemysłu i handlu, zasobów naturalnych i środowiska, czy szef resortu finansów. Jego wizyta była związana z X spotkaniem w ramach szczytu Mekong-Japonia, które przyciągnęło również pozostałych szefów rządów państw dorzecza, premiera Kambodży Hun Sena, Laosu Sisoulitha, Tajlandii Prayuta Chan-ochę i Birmy Aung San Suu Kyi. Podczas spotkania dyskutowano o współpracy w zakresie transportu, energetyki i innowacji. W efekcie liderzy państw Mekongu zdecydowali o podpisaniu Strategii z Tokio, która ma regulować współpracę na lata 2019-21, w poszanowaniu prawa międzynarodowego. Podczas wizyty w Tokio Phúc spotkał się z premierem Japonii Abe Shinzō. Rozmowy szefów rządu doprowadziły do podpisania szeregu porozumień, m. in. między resortem Zasobów Naturalnych i Środowiska Wietnamu a Kancelarią Premiera Japonii w zakresie polityki morskiej, wietnamskim ministerstwem Przemysłu i Handlu a prefekturą Wakayama, czy resortem Bezpieczeństwa Publicznego Wietnamu a japońskim ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Komunikacji, obejmującym działalność Straży Pożarnej. Umowy podpisały również federacje piłkarskie, Ministerstwo Edukacji i Szkoleń sygnowało porozumienia z japońską Grupą Mizuno, produkującą sprzęt sportowy i resortami Sprawiedliwości, Spraw Zagranicznych, Edukacji, Kultury, Sportu, Nauki i Technologii. Przy okazji pobytu w Tokio premier Phúc został również przyjęty przez cesarza Japonii Akihito, a także spotkał się z przewodniczącym Izby Reprezentantów Ōshimą Tadamorim.

9 – 10 października: szef wietnamskiego MSZ w Wielkiej Brytanii. Phạm Bình Minh został przyjęty przez swojego odpowiednia Jeremy'ego Hunta oraz ministra handlu międzynarodowego w gabinecie Teresy May, Liama Fxa. Dyskutowano o współpracy gospodarczej w kontekście Brexitu i ewentualnych problemach, które mogą wpłynąć na bilateralne relacje handlowe po wystąpieniu Królestwa z Unii Europejskiej. Minh wziął również udział w Wietnamsko-Brytyjskim Forum Ekonomicznym, w których uczestniczyło ok. 200 przedsiębiorców z Wielkiej Brytanii i Wietnamu.

11 – 12 października: premier Nguyễn Xuân Phúc z oficjalną wizytą w Indonezji. Szef wietnamskiego rządu został zaproszony przez prezydenta Joko Widodo, z okazji spotkania szefów rządów państw ASEAN, na którym obecni byli przedstawiciele Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Debatowano głównie o realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ 2030, w zgodzie z implementacją założeń rozwojowych ASEAN. Podczas pobytu w Indonezji Phúc spotkał się z prezydentem Filipin Rodrigo Duterte, czego efektem było podjęcie decyzji o szybkiej implementacji Planu Działania na lata 2018-23 i ustanowieniu dwóch Wspólnych Komisji dla Współpracy Bilateralnej oraz

Współpracy Morskiej i Oceanicznej, co ma pomóc rozwiązać problem legalności połowów ryb na spornych terenach. Premier Wietnamu został również przyjęty przez prezydenta Widodo, z którym także podjął temat połowów ryb na Morzu Południowochińskim, dziękując jednocześnie za uwolnienie 177 aresztowanych przez indonezyjskie służby wietnamskich rybaków. Podjęto decyzję o ustanowieniu gorącej linii w kwestiach związanych z bezpieczeństwem morskim w regionie oraz rybołówstwem, a także zapewniono o kontynuacji negocjacji, mających na celu ustalenie wyłącznych stref ekonomicznych na wodach morskich. Podczas pobytu na Bali Nguyễn Xuân Phúc osiągnął również porozumienie w kwestii podpisania umowy o współpracy na terenach przygranicznych z premierem Hun Senem. Ustalenia objęły przedstawicieli mniejszości wietnamskiej w Kambodży, mieszkających w okolicach Jeziora Tonle Sap, którzy mają zostać przesiedleni. Premier Sen zobowiązał się, że zostaną im zapewnione dogodne warunki w nowych miejscach zamieszkania, z odpowiednią infrastrukturą taką jak szkoły, szpitale, czy generatory prądu i miejsca poboru uzdatnionej wody pitnej.

16 października: Wietnam i Mongolia podpisały umowę ekstradycyjną. Minister bezpieczeństwa publicznego Wietnamu Tô Lâm oraz stojący na czele resortu Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych Mongolii Tsendiin Nyamdorj sygnowali porozumienie o możliwości przekazywania skazanych obywateli obydwu państw. Podczas spotkania ministrowie poruszyli również temat współpracy w zakresie walki z przestępczością zorganizowaną i organizacji wspólnych szkoleń personelu.

17 października: sekretarz obrony Stanów Zjednoczonych w Wietnamie. James Mattis został przyjęty przez swojego odpowiednika gen. Ngô Xuân Licha. Do spotkania doszło w Ho Chi Minh, a rozmowy toczyły się głównie wokół tematu detoksykacji zanieczyszczonych w czasie wojny wietnamskiej terenów na południu kraju. Mattis zapewnił o kontynuowaniu pomocy ze strony amerykańskiego rządu i Kongresu w walce z negatywnymi skutkami użycia broni chemicznej przez USA podczas konfliktu indochińskiego. Odwiedził również miasto Biên Hoà, gdzie pracuje wspólnie grupa wietnamskich i amerykańskich ekspertów, oczyszczających rejony bazy lotniczej, gdzie ma w przyszłości znaleźć się również lotnisko cywilne. W dekontaminacji regionu ma również pomóc uruchomiona w maju tego roku pomoc rządu 390 mln USD oraz projekt z połowy września br., w ramach którego do Wietnamu zostanie przekazane dodatkowe 12 mln USD.

17 października: blogerka „Mother Mushroom” wypuszczona z więzienia. Skazana w czerwcu 2017 roku na 10 lat za szerzenie propagandy antypaństwowej Nguyễn Ngọc Như Quỳnh została zwolniona z aresztu. Po opuszczeniu więzienia blogerka udała się wraz z rodziną na emigrację do Stanów Zjednoczonych.

23 października: Nguyễn Phú Trọng wybrany IX prezydentem Socjalistycznej Republiki Wietnamu. Na początku miesiąca Trọng został jednogłośnie

nominowany jako kandydat na funkcję głowy państwa przez Komitet Centralny KPW. Podczas głosowania na forum Zgromadzenia Narodowego został wybrany większością 99.79% głosów, co oznacza, że będzie prezydentem Wietnamu w latach 2018-21, sprawując jednocześnie funkcję sekretarza generalnego Komunistycznej Partii Wietnamu.

24 października: wybrano nowego ministra informacji i komunikacji. Nguyễn Mạnh Hùng zyskał poparcie 95% członków Zgromadzenia Narodowego. Hùng pełnił funkcję szefa resortu, po tym jak usunięty ze stanowiska został Trương Minh Tuấn, oskarżony o spowodowanie strat dla budżetu państwa w związku z aferą, jaka wybuchła po przejściu firmy Audio Visual Global (AVG) przez operatora sieci komórkowej MobiFone.

29 – 31 października: Wietnam zacieśnił relacje obronne z Kambodżą. W Hanoi gen. Vong Pisen, Dowódca Generalny Królewskich Sił Zbrojnych Kambodży został przyjęty przez szefa Sztabu Generalnego Ludowej Armii Wietnamu gen. Phan Văn Gianga. Dyskutowano o planach wspólnych działań w rejonach granicznych w nadchodzącym 2019 roku, takich jak patrole, czy walka z przestępczością zorganizowaną. Rozmawiano również o kontynuacji misji w zakresie poszukiwań wietnamskich żołnierzy, którzy zaginęli w czasie obecności wojsk Wietnamu w Kambodży. Gen. Pisen został również zaproszony przez ministra obrony Wietnamu gen. Ngô Xuân Lịch, który zapewnił o woli zacieśniania współpracy Hanoi z rządem w Phnom Penh w dziedzinie obronności.

III. WIETNAM I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

17 października: Węgrzy zainteresowani inwestycjami w prowincji Phú Yên. Podczas seminarium, odbywającego się w mieście Tuy Hòa, węgierski Ambasador w Wietnamie Csaba Öry poinformował o zainteresowaniu ze strony węgierskich inwestorów potencjałem geotermalnym Regionu Wybrzeża Południowo-Środkowego. Chęć współpracy wyraziło również Ministerstwo Zasobów Naturalnych i Środowiska, a Öry zapewnił, o gotowości przeprowadzenia pierwszych badań i budowy basenów termalnych przez węgierskie przedsiębiorstwa.

20 października: Słowacja zagroziła zamrożeniem relacji z Wietnamem. Ministerstwo Spraw Zagranicznych rządu w Bratysławie wydało komunikat, w którym skrytykowało działania wietnamskich służb. Mowa o porwaniu ukrywającego się w Niemczech Trịnh Xuân Thanh, byłego szefa PetroVietnam, oskarżonego o korupcję. Thanh został uprowadzony w Berlinie w lipcu 2017 roku, a następnie przetransportowano go do Wietnamu przez terytorium Słowacji. Pikanterii nadaje

fakt, iż wydarzenie miało miejsce podczas oficjalnej wizyty w Bratysławie ministra bezpieczeństwa publicznego Wietnamu Tô Lâm. Szef słowackiego MSZ Miroslav Lajčák zapowiedział, że Słowacja oczekuje wyjaśnień, a w razie braku reakcji ze strony Wietnamu zostaną wyciągnięte konsekwencje. Wcześniej w mediach słowackich pojawiały się informacje o tym, że minister spraw wewnętrznych Robert Kaliňák wiedział o wietnamskich planach, a Thanhha za jego wiedzą przetransportowano przez Pragę do Bratysławy i dołączono do delegacji wietnamskiej. Rząd Słowacji zaprzeczył, jakoby politycy mieli jakąkolwiek wiedzę o działaniach związanych z uprowadzeniem Thanhha i oczekują wyjaśnień od strony wietnamskiej.

23 października: minister ds. biznesu, handlu i przedsiębiorczości Rumunii z wizytą w Hanoi. Ștefan-Radu Oprea został przyjęty w stolicy Wietnamu przez premiera Nguyễn Xuân Phúca. Politycy rozmawiali głównie o szybkiej ratyfikacji Umowy o wolnym handlu między UE a Wietnamem oraz korzyściach dla bilateralnych relacji handlowych, jakie może przynieść współpraca z Hanoi na forum Unii Europejskiej. Minister Oprea zapewnił, że rząd w Bukareszcie wyraził chęć pogłębienia współpracy w takich dziedzinach jak rolnictwo, turystyka, przemysł 4.0 czy technologie informacyjne. Rumuński polityk został również zaproszony przez Nguyễn Văn Bìnha, stojącego na czele Komisji Gospodarczej Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Wietnamu, z którym dyskutował o organizacji 16. spotkania Wietnamsko-Rumuńskiego Komitetu Współpracy Gospodarczej.

31 października: polski Ambasador przyjęty przez wietnamskiego premiera. Wojciech Gerwel rozmawiał z Nguyễn Xuân Phúciem o pogłębianiu współpracy gospodarczej między rządami w Hanoi i Warszawie, do której może przyczynić się wejście w życie Umowy o wolnym handlu między UE a Wietnamem. Polski Ambasador poinformował również, że Polskie Linie Lotnicze LOT mają w planach uruchomienie bezpośrednich połączeń między stolicami obydwu państw, co ma ułatwić kontakty biznesowe i zwiększyć liczbę polskich turystów w Wietnamie.

KOMENTARZ

1. Wizyta Nguyễn Xuân Phúca w Europie nie była przypadkowa, gdyż zbiegła się w czasie z zatwierdzeniem przez Komisję Europejską Umowy o wolnym handlu między rządem w Hanoi a Unią Europejską. Pobyt premiera Wietnamu na zachodzie Europy, a także podpisanie umów międzyrządowych z Austrią, Belgią, Danią czy sygnowanie porozumienia o zaprzestaniu nielegalnej wycinki lasów i imporcie drzewa, miały pokazać wiarygodność władz w Hanoi, które od 2007 roku, kiedy KE wyraziła zgodę na rozpoczęcie rozmów o EVFTA, czekają na sukces negocjacyjny. Umowa czeka jeszcze na decyzje Parlamentu UE, Rady Unii

Europejskiej i ratyfikację przez członkowskie państwa UE, co ma nastąpić w 2019 roku. Jednak wydają się, że decyzja KE utorowała drogę Wietnamowi, który stanie się obok Singapuru drugim krajem regionu Azji Południowo-Wschodniej, który zawarł FTA z Unią Europejską. Trwające od 2012 rozmowy, na które składało się łącznie 14 rund negocjacyjnych, przyniosły decyzję o likwidacji większości ceł. Unia zniesienie 65% ceł na eksport produktów do Wietnamu w momencie podpisania Umowy, a pozostałe będą wyeliminowane w okresie 10 lat. Cła na import z Wietnamu zostaną zlikwidowane w ciągu 7 lat, jednak UE nie otworzy się na wszystkie produkty. Mowa tu o wrażliwych dobrach rolnych, dla których zostaną określone bezcłowe kontyngenty, takich jak ryż, kukurydza, czosnek, grzyby, jaja czy cukier. Wietnam zobowiązał się również do ochrony prawa własności intelektualnej oraz podpisywania umów inwestycyjnych w zgodzie z normami Międzynarodowej Organizacji Pracy. Wejście w życie EFVTA będzie oznaczało zastąpienie istniejących już 21 umów między Wietnamem a UE i z pewnością zapoczątkuje nowy rozdział w relacjach handlowych między tymi podmiotami, otwierając blisko 100 mln rynek zbytu na produkty z Europy.

2. Pobyt wietnamskiej jednostki Straży Przybrzeżnej w Indiach jest oznaką zacieśniających się relacji w dziedzinie obronności między Nowym Delhi a Hanoi. Jeszcze w sierpniu odbyło się spotkanie między przedstawicielami ministerstw obrony obydwu państw, w Wietnamie przebywała szefowa MSZ Indii Sushma Swaraj, w czerwcu w Hanoi obecna była Nirmali Sitharaman, minister obrony Indii, a w maju w bazie w Đà Nẵng cumowały okręty marynarki wojennej Indii. W ćwiczeniach oprócz wietnamskiego okrętu CBS 8001 wzięły również udział indyjski samolot transportowy Dornier, helikopter Chetak czy okręt badawczy Sagar Manjusa z Indyjskiego Narodowego Instytutu Technologii Oceanicznych. Choć obecność jednej jednostki wietnamskiej wydaje się z wojskowego punktu widzenia nie być znacząca, to z pewnością towarzyszące jej wspólne rozmowy Straży Przybrzeżnych i szeroko komentowane w mediach wspólne manewry, mają dać światu sygnał o rosnącym znaczeniu sojuszu Wietnamu i Indii. Dla Hanoi współpraca z Indiami nabrała nowego wymiaru, kiedy prezydent Stanów Zjednoczonych Donald ogłosił chęć realizacji Strategii Wolnego i Otwartego Indo-Pacyfiku, która zakłada sojusz Waszyngtonu z Japonią, Australią i właśnie z rządem w Nowym Delhi. Zbliżenie Wietnamu ze Stanami Zjednoczonymi i pogłębiający się alians z Japonią, którego kolejnym etapem była wizyta w Tokio premiera Phúca, sprawia, że pozostałe dwa państwa Quad również zaczynają odgrywać coraz istotniejszą rolę dla Hanoi w budowaniu bloku, stanowiącego przeciwwagę dla Chin. Australia stara się ograniczyć wpływy Pekinu w rejonie południowego Pacyfiku, od kiedy pojawiły się pogłoski o utworzeniu chińskiej bazy na Fidżi i Vanuatu. Relacjom między Canberrą a Pekinem nie sprzyjają również rosnące antychińskie nastroje, do których przyczyniły się także słowa ówczesnego premiera Turnbulla o silnych wpływach Chin na sytuację wewnętrzną w Australii. Zaangażowanie Wietnamu w spór o archipelagii Morza Południowochińskiego oraz aktywność Hanoi na forum

ASEAN sprawia, że Wietnam zaczyna być postrzegany jako kolejny gracz, mogący umocnić sojusz indopacyficzny, który bez udziału liczącego się państwa Azji Południowo-Wschodniej nie będzie wystarczającą przeciwwagą dla Chin.

3. Zgodnie z przewidywaniami IX prezydentem Wietnamu, po śmierci Trần Đại Quang został wybrany, pełniący funkcję sekretarza generalnego Komunistycznej Partii Wietnamu Nguyễn Phú Trọng. Tym samym Wietnam zakończył okres „zbiorowego przywództwa”, kiedy to najważniejsze funkcje państwowe tj. premiera, prezydenta, przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego oraz szefa Partii pełnili czterej różni politycy. Mimo, że Trọng, jako sekretarz generalny KPW, miał decydujący głos w wyznaczaniu kierunków rozwojowych Wietnamu, to połączenie szefowania partią i stanowiska głowy państwa stawia pytanie o przyczynę takiego ruchu. Jednym z powodów wzmocnienia wietnamskiego przywództwa jest niewątpliwie rosnące znaczenie Chińskiej Republiki Ludowej i umacniająca się pozycja samego przywódcy Chin Xi Jinpinga. Już wcześniej w Wietnamie rodziły się obawy co do zwiększających się chińskich wpływów, które miały być widoczne w okresie premierostwa Nguyễn Tấn Dũnga. Trọng, postrzegany jako konserwatysta i twarz antykorupcyjnej kampanii w Wietnamie, jawił się zatem jako obrońca narodowego interesu, który nie pozwoli na uzależnienie kraju od żadnego z regionalnych mocarstw. Z drugiej strony przez wielu postrzegany jest jako polityk prochiński, co może budzić niepokój wśród sojuszników Hanoi, takich jak USA czy Japonia, co do kierunków jego polityki zagranicznej. W Wietnamie pojawiły się również głosy, że połączenie dwóch stanowisk zredukuje aparat administracyjny i obniży koszty utrzymania urzędów, a przede wszystkim jasno wskaże osobę odpowiedzialną za procesy zachodzące w kraju. Z drugiej zaś strony słychać obawy, iż zmiany w przywództwie mogą doprowadzić do zaostrzenia polityki wewnętrznej i utorować drogą do bardziej zdecydowanych rządów względem wietnamskiego społeczeństwa. Póki co, Nguyễn Phú Trọng nie ma jednak tak silnej pozycji jak Xi Jinping w Chinach, gdzie zniesiono kadencyjność sprawowania urzędu przewodniczącego ChRL. Wydaje się, że do 2021 roku, kiedy zakończy się czas jego urzędowania na stanowisku sekretarza KPW i głowy państwa, nie dokonają się znaczące zmiany w polityce zagranicznej Wietnamu, która będzie polegała na dywersyfikacji sojuszników w poszukiwaniu balansu przeciw Chinom, przy jednoczesnym zachowaniu poprawnych relacji z Pekinem.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

